

THÍ ĐIỂM XÂY DỰNG RUBIC ĐÁNH GIÁ HỌC SINH QUA MÔN HỌC “PHÂN TÍCH HOẠT ĐỘNG KINH DOANH” NGHỀ KẾ TOÁN DOANH NGHIỆP, TRƯỜNG CAO ĐẲNG LAI CHÂU

Phạm Thị Hồng Thuý
Khoa Kinh tế tổng hợp - Trường Cao đẳng Lai Châu

Tóm tắt: Bài viết trình bày kết quả thí điểm xây dựng rubic đánh giá học sinh trong môn học “Phân tích hoạt động kinh doanh” dành cho nghề Kế toán doanh nghiệp tại Trường Cao đẳng Lai Châu. Mục tiêu của nghiên cứu là xây dựng một công cụ đánh giá khách quan, minh bạch và toàn diện, giúp phản ánh đúng năng lực học tập và kỹ năng thực hành của học sinh. Rubic được thiết kế với các tiêu chí rõ ràng, cụ thể, phù hợp với yêu cầu môn học, bao gồm các cấp độ đánh giá từ Xuất sắc, Khá, Trung bình đến Kém. Kết quả phân tích dữ liệu của học sinh qua hai năm học 2022-2023 và 2023-2024 cũng chỉ ra những hạn chế cần khắc phục và đề xuất các giải pháp để cải thiện chất lượng giảng dạy và học tập. Việc xây dựng và áp dụng rubic không chỉ giúp nâng cao hiệu quả đánh giá mà còn hỗ trợ học sinh định hướng rõ ràng mục tiêu học tập và phát triển kỹ năng nghề nghiệp.

Từ khóa: Rubic đánh giá, Phân tích hoạt động kinh doanh, Kế toán doanh nghiệp, Đánh giá kết quả học tập, Cao đẳng Lai Châu

PILOT DEVELOPMENT OF AN ASSESSMENT RUBRIC FOR STUDENTS IN THE COURSE "BUSINESS ACTIVITY ANALYSIS" IN THE FIELD OF CORPORATE ACCOUNTING AT LAI CHAU COLLEGE

Pham Thi Hong Thuy
Faculty of General Economics - Lai Chau College

Abstract: This article presents the results of a pilot study on developing an assessment rubric for the course "Business Activity Analysis" in the Corporate Accounting program at Lai Chau College. The study aims to create an objective, transparent, and comprehensive assessment tool that accurately reflects students' academic performance and practical skills. The rubric is designed with clear and specific criteria, aligned with the course requirements, and includes assessment levels ranging from Excellent, Good, Average to Poor. Data analysis of students' results over two academic years (2022-2023 and 2023-2024) highlights existing limitations and proposes solutions to enhance teaching and learning quality. The development and implementation of the rubric not only improve assessment efficiency but also help students set clear learning goals and develop essential professional skills.

Keywords: Assessment Rubric, Business Activity Analysis, Corporate Accounting, Learning Outcome Assessment, Lai Chau College.

Nhận bài: 13/12/2024

Phản biện: 03/01/2025

Duyệt đăng: 08/01/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh giáo dục nghề nghiệp hiện nay, việc đánh giá kết quả học tập của học sinh không chỉ dừng lại ở việc chấm điểm qua các bài kiểm tra truyền thống mà cần có những công cụ đánh giá toàn diện, phản ánh đúng năng lực thực tế của người học. Đặc biệt, đối với môn học “Phân tích hoạt động kinh doanh” trong nghề Kế toán doanh nghiệp tại trường Cao đẳng Lai Châu, việc xây dựng một công cụ đánh giá hiệu quả là vô cùng cần thiết nhằm đảm bảo học sinh không chỉ nắm vững kiến thức lý thuyết mà còn phát triển các kỹ

năng thực hành nghề nghiệp.

Rubic là một công cụ đánh giá được sử dụng rộng rãi trong giáo dục, giúp định lượng và mô tả rõ ràng các tiêu chí đánh giá dựa trên các cấp độ hoàn thành nhiệm vụ. Việc áp dụng rubic vào quá trình giảng dạy và đánh giá môn học “Phân tích hoạt động kinh doanh” sẽ giúp giảng viên có cái nhìn chi tiết, khách quan hơn về năng lực của học sinh, đồng thời giúp học sinh hiểu rõ các yêu cầu cần đạt được và tự điều chỉnh phương pháp học tập của mình.

Xuất phát từ nhu cầu thực tiễn này, nghiên cứu “Thí điểm xây dựng rubic đánh giá học sinh qua môn học ‘Phân tích hoạt động kinh doanh’ nghề Kế toán doanh nghiệp, trường Cao đẳng Lai Châu” được thực hiện nhằm xây dựng và thử nghiệm một mô hình rubic phù hợp. Nghiên cứu không chỉ góp phần nâng cao chất lượng dạy và học mà còn tạo tiền đề để nhân rộng áp dụng rubic trong các môn học khác của nhà trường.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Rubic đánh giá

Rubic đánh giá là một công cụ được thiết kế để đo lường và đánh giá hiệu suất hoặc năng lực của học sinh dựa trên các tiêu chí cụ thể và các cấp độ thực hiện khác nhau. Rubic không chỉ cung cấp hướng dẫn rõ ràng cho học sinh về những gì được kỳ vọng mà còn giúp giảng viên đưa ra đánh giá minh bạch, công bằng và khách quan hơn.

Cấu trúc của một rubic thường bao gồm:

Tiêu chí đánh giá: Các yếu tố cụ thể cần được đánh giá trong nhiệm vụ hoặc hoạt động.

Mức độ đạt được: Các cấp độ thực hiện khác nhau, thường được sắp xếp từ thấp đến cao (ví dụ: kém, trung bình, khá, giỏi).

Mô tả chi tiết: Diễn giải rõ ràng về mỗi cấp độ đạt được cho từng tiêu chí.

Rubic đánh giá không chỉ là công cụ đo lường mà còn là một công cụ học tập, giúp học sinh hiểu rõ hơn về yêu cầu của nhiệm vụ và điều chỉnh cách tiếp cận để đạt được kết quả tốt hơn.

Tính rõ ràng và minh bạch: Các tiêu chí đánh giá và cấp độ đạt được phải được diễn đạt rõ ràng, dễ hiểu, tránh gây nhầm lẫn. Mỗi tiêu chí cần có phần mô tả cụ thể về yêu cầu và kỳ vọng đối với từng cấp độ.

Tính toàn diện: Rubic phải bao quát đầy đủ các khía cạnh quan trọng của nhiệm vụ hoặc năng lực cần đánh giá. Các tiêu chí nên phản ánh cả kiến thức lý thuyết, kỹ năng thực hành và thái độ học tập.

Tính khách quan: Tiêu chí và mức độ đạt được cần được xây dựng dựa trên các tiêu chuẩn đo lường rõ ràng, tránh mang tính chủ quan. Rubic cần đảm bảo rằng các giảng viên khác nhau khi áp dụng sẽ cho ra kết quả đánh giá tương đồng.

Tính linh hoạt: Rubic nên phù hợp với đặc điểm của môn học, nội dung giảng dạy và đối tượng học sinh. Có thể điều chỉnh hoặc mở rộng để áp dụng trong các tình huống hoặc nhiệm vụ khác nhau.

Tính khả thi: Rubic phải đơn giản, dễ sử dụng cho cả giảng viên và học sinh. Đảm bảo thời gian và công sức áp dụng rubic không quá phức tạp so với mục tiêu đánh giá.

Tính phản hồi: Rubic phải giúp học sinh hiểu được điểm mạnh và điểm yếu của mình thông qua việc phân tích kết quả đánh giá. Tạo cơ hội để HS cải thiện và phát triển năng lực.

Việc áp dụng các nguyên tắc trên trong quá trình xây dựng rubic đánh giá không chỉ nâng cao hiệu quả dạy và học mà còn giúp chuẩn hóa quá trình đánh giá, tạo sự công bằng và minh bạch cho mọi học sinh.

Việc xây dựng rubic đánh giá học sinh trong môn học “Phân tích hoạt động kinh doanh” đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập. Rubic là công cụ đánh giá dựa trên các tiêu chí rõ ràng, cụ thể, giúp giảng viên đo lường chính xác mức độ đạt được của học sinh đối với các mục tiêu học tập đề ra. Trong quá trình xây dựng rubic, giảng viên cần xác định rõ các tiêu chí đánh giá, bao gồm kiến thức lý thuyết, kỹ năng thực hành và tư duy phân tích, đồng thời đảm bảo tính khách quan, minh bạch và linh hoạt. Mỗi tiêu chí cần được chia thành các mức độ hoàn thành, thường bao gồm Xuất sắc, Khá, Trung bình và Kém, với mô tả chi tiết cho từng mức độ. Ví dụ, ở tiêu chí “Phân tích tình hình biến động giá thành sản phẩm”, mức độ xuất sắc yêu cầu học sinh phân tích chính xác, sử dụng số liệu cụ thể và đề xuất giải pháp khả thi, trong khi mức độ trung bình chỉ yêu cầu học sinh trình bày được các yếu tố cơ bản. Bên cạnh đó, rubic còn cần đảm bảo tính khả thi trong quá trình áp dụng, giúp giảng viên dễ dàng sử dụng và học sinh hiểu rõ mục tiêu cần đạt được. Việc áp dụng rubic vào môn học này không chỉ giúp giảng viên đánh giá khách quan năng lực học sinh mà còn tạo điều kiện để học sinh tự định hướng, cải thiện kết quả học tập và phát triển các kỹ năng nghề nghiệp quan trọng.

Chương	Tiêu chí đánh giá	Xuất sắc (4 điểm)	Khá (3 điểm)	Trung bình (2 điểm)	Kém (1 điểm)
Chương 1: Xác định đối tượng, phương pháp phân tích hoạt động kinh doanh	Hiểu và trình bày đúng đối tượng, phương pháp phân tích hoạt động kinh doanh	Trình bày chính xác đối tượng, nêu rõ ý nghĩa của từng phương pháp và áp dụng được trong tình huống cụ thể	Trình bày chính xác đối tượng và ý nghĩa các phương pháp nhưng chưa nêu rõ cách áp dụng	Trình bày cơ bản nhưng còn thiếu sót hoặc không đầy đủ	Không nắm vững hoặc trình bày sai nội dung
Chương 2: Phân tích tình hình sử dụng lao động, tài sản cố định và nguyên vật liệu	Đánh giá tình hình sử dụng lao động và đề xuất phương án cải thiện	Phân tích đầy đủ, sử dụng số liệu minh họa và đề xuất phương án cải thiện cụ thể, khả thi	Phân tích đúng nhưng chưa có số liệu hoặc đề xuất chưa rõ ràng	Phân tích sơ lược, thiếu lập luận	Không hoàn thành bài tập hoặc nội dung sai lệch
Chương 4: Phân tích chỉ tiêu chi phí trên 1.000 đồng doanh thu	Phân tích ảnh hưởng của nhân tố đến chi phí trên 1.000 đồng doanh thu	Xác định chính xác các nhân tố, sử dụng phương pháp so sánh và số chênh lệch để phân tích chi tiết tác động	Phân tích đúng nhân tố nhưng chưa sử dụng đầy đủ các phương pháp hoặc thiếu minh họa	Nhận diện được nhân tố nhưng phân tích thiếu logic hoặc thiếu số liệu	Chỉ liệt kê nhân tố mà không có phân tích
Chương 6: Phân tích tình hình tài chính doanh nghiệp	Sử dụng các tỷ số tài chính để đánh giá sức khỏe tài chính doanh nghiệp	Phân tích đầy đủ các tỷ số (thanh khoản, hiệu suất, lợi nhuận), so sánh với chuẩn ngành và rút ra kết luận thuyết phục	Phân tích đúng các tỷ số nhưng chưa có sự so sánh hoặc kết luận chưa rõ ràng	Chỉ tính toán các tỷ số mà không giải thích ý nghĩa	Sai sót trong tính toán hoặc không nêu được ý nghĩa của các tỷ số
Kỹ năng mềm	Kỹ năng làm việc nhóm, giao tiếp và giải quyết vấn đề	Tham gia tích cực, đóng góp ý tưởng sáng tạo, lắng nghe và hỗ trợ thành viên khác hiệu quả	Tham gia làm việc nhóm, đóng góp ý kiến nhưng còn hạn chế trong việc lắng nghe hoặc hỗ trợ	Tham gia nhưng ít đóng góp, giao tiếp và phối hợp còn hạn chế	Ít hoặc không tham gia vào hoạt động nhóm, thiếu tinh thần hợp tác

2.2. Kết quả đạt được

Để phân tích các kết quả đã đạt được tôi tiến hành phân tích kết quả học tập của học sinh ngành Kế toán doanh nghiệp trong môn "Phân tích hoạt động kinh doanh" giữa hai năm học 2022-2023 và 2023-2024, có thể nhận thấy một số xu hướng nổi bật. Tỷ lệ học sinh đạt mức "Xuất sắc" giữ ổn

định ở mức trên 30% có tăng nhẹ ở năm 2023-2024, cho thấy năng lực của nhóm học sinh giỏi vẫn được duy trì. Tuy nhiên, tỉ lệ học sinh ở mức "Khá" giảm nhẹ từ 38% (năm học 2022-2023) xuống 32% (năm học 2023-2024). Điều này có thể phản ánh sự chênh lệch nhỏ về khả năng tiếp thu kiến thức hoặc mức độ phức tạp của nội dung

học tập trong năm học mới. Nhưng đáng chú ý, tỉ lệ học sinh ở mức "Trung bình" giảm từ 30% xuống 22% trong năm học 2023-2024. Mặt khác, tỉ lệ học sinh đạt mức "Kém" giảm nhẹ từ 10% xuống 8%, thể hiện nỗ lực cải thiện chất lượng giảng dạy và sự tiến bộ của các học sinh yếu kém.

Nhìn chung, kết quả học tập qua hai năm học cho thấy sự ổn định về chất lượng giảng dạy và năng lực học tập của học sinh, nhưng vẫn tồn tại khoảng cách giữa nhóm học sinh khá và trung bình. Điều này cho thấy việc đổi mới phương pháp giảng dạy, thí điểm thực hiện rubic đánh giá hoàn toàn hiệu quả trong bối cảnh hiện nay.

III. KẾT LUẬN

Việc thí điểm xây dựng rubic đánh giá học sinh trong môn học "Phân tích hoạt động kinh doanh" dành cho nghề Kế toán doanh nghiệp tại Trường Cao đẳng Lai Châu đã đạt được những kết quả tích cực và đáng khích lệ. Rubic không chỉ là công

cụ đánh giá mà còn là kim chỉ nam giúp giảng viên và học sinh có cái nhìn rõ ràng, cụ thể về các tiêu chí cần đạt được trong quá trình học tập.

Qua quá trình triển khai, rubic đã thể hiện tính khách quan, minh bạch và linh hoạt, giúp giảng viên đánh giá đúng năng lực học sinh dựa trên các tiêu chí cụ thể. Đồng thời, học sinh cũng có cơ hội tự đánh giá, nhận diện điểm mạnh, điểm yếu của bản thân để cải thiện kỹ năng và kiến thức cần thiết. Trong thời gian tới, nhà trường và đội ngũ giảng viên cần tiếp tục điều chỉnh và phát triển rubic đánh giá, mở rộng áp dụng cho các môn học khác, đồng thời tăng cường các hoạt động hỗ trợ học sinh nhằm cải thiện chất lượng đào tạo. Việc xây dựng rubic đánh giá hiệu quả không chỉ giúp nâng cao chất lượng giảng dạy mà còn góp phần chuẩn bị cho học sinh những kỹ năng và kiến thức cần thiết để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thị trường lao động.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Trần Thị Bích Ngọc (2021). "Ứng dụng Rubic trong giảng dạy và đánh giá môn học kinh tế". Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 5, tr. 45-52.

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019). "Hướng dẫn đánh giá học sinh theo chuẩn đầu ra". NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.

Nguyễn Minh Hoàng (2022). "Hiệu quả của Rubic trong đánh giá học sinh khối ngành kinh tế". Tạp chí Phát triển Giáo dục và Đào tạo, số 8, tr. 30-38.

Lê Thị Hạnh (2023). "Phân tích hoạt động kinh doanh: Lý thuyết và thực hành". NXB Thống kê.